

ОЛЬГА СТЕЦЕНКО,
Науковий керівник:
асистент кафедри економіки та маркетингу Пойта І.О.
ЖДУ імені Івана Франка

BLUETOOTH-МАРКЕТИНГ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ

На даний час традиційні технології мобільного маркетингу, такі як, розсилка СМС повідомлень, вже значно втратили свою актуальність через ряд обмежень, зокрема передачу тільки тексту, обмежений розмір повідомлення, а головне – платність. Внаслідок цього, активний розвиток отримав інноваційний напрям мобільного маркетингу – Bluetooth-маркетинг.

Він вдало використовує елементи підтримувального маркетингу. Реклама сама по собі давно перестала цікавити людей, щоб бути не просто побаченою, а сприйнятою, вона повинна представити цінність для споживача. Як, наприклад, мобільні ігри для підлітків, знижки на модні речі для жінок, квитки в кіно для студентів, бізнес новини діловим людям. Забезпечуючи клієнтів відповідними їх потребам інформацією, рекламодавець завойовує інтерес і увагу до себе. Використання технології Bluetooth, дозволяє організувати безпечну і надзвичайно швидку доставку різномедіа-контента на мобільні телефони користувачів. При цьому користувач має можливість, як відмовитися від прийому повідомлень в цілому, так і вибірково отримувати лише ті файли, які йому цікаві. Таким чином, даний рекламний канал не є нав'язливим, подібно до телевізійної або СМС реклами, а передбачає активну участь користувача у процесі, тобто має значно вищу ефективність [3].

Bluetooth-маркетинг можна вважати результатом еволюції Direct-маркетингу, від якого він запозичив основні принципи, змінився лише спосіб доставки інформації одержувачам [2]. Доставка повідомлень відбувається за допомогою спеціального обладнання на будь-які Bluetooth-підтримуючі пристрої. При цьому одержувач повідомлення має можливість відмовитися від його прийому або взагалі відключити прийом яких-небудь повідомлень.

Для рекламодавця Bluetooth-маркетинг є перспективним інноваційним напрямом маркетингу, адже забезпечує контакт з споживачем (отриманий контент користувач не може просто так втратити/викинути, може переглянути його пізніше); отриманий контент зберігається в телефоні і користувач вільно може пересилати його друзям і знайомим, виконуючи роль вірусного маркетингу; розсилка контенту проходить автоматично, цілодобово і без участі людей; низька ціна контакту з споживачем, оскільки пересилка контенту через Bluetooth абсолютно безкоштовна як для відправника, так і для одержувача; одержувач сам вирішує, прийняти чи відхилити файл, так як це не являє собою спам.

Популярність Bluetooth-маркетингу пояснюється простотою його застосування та загальної доступністю до подібної технології. Найчастіше Bluetooth-маркетинг передбачає безпосередній контакт із споживачем через його стільниковий телефон. А оскільки більшість сучасних моделей стільникових телефонів забезпечені Bluetooth-пристроєм, досягається велике охоплення аудиторії.

Мрія будь-якого маркетолога - діалог з обраною та лояльною до бренду аудиторією. Bluetooth-маркетинг передбачає комунікацію тільки з потрібним споживачем, адже абонент отримує інформацію за допомогою Bluetooth-технології за власним бажанням, а не тому, що інформація йому нав'язується.

При проведенні рекламної акції із застосуванням Bluetooth-технології в необхідному місці (супермаркет, кафе, університет, конференц-зал) встановлюються спеціальні передавачі - пристрої, що дозволяють користувачам безкоштовно скачувати пропонований рекламодавцем контент. Bluetooth-передавачі можуть навіть монтуватися в конструкції зовнішньої реклами,

встановленої на вулиці.

Також варто відзначити, що користувач, який отримав унікальний контент згодом може стати його розповсюджувачем, пропонуючи його своїм друзям і знайомим в якості розваги. Таким чином, рекламодавець як би розширює межі свого впливу, за межі досягнутої їм цільової аудиторії.

Суттєвою перевагою Bluetooth-маркетингу є можливість чіткого контролю за ефективністю його застосування. Для цього служить показник opt-in, який відображає співвідношенням числа прийнятих повідомлень до числа людей в зоні bluetooth-передачі. При цьому opt-in дозволяє фіксувати унікальність контакту, повторення контакту і точне число контактів, включаючи такі характеристики, як час і місце потрапляння мобільного пристрою в зону дії мережі bluetooth, а також перелік переданого контенту.

Поряд з перевагами Bluetooth-маркетинг має і деякі слабкі місця, на які варто звертати увагу при його застосуванні. Починаючи bluetooth-спілкування з потенційними клієнтами необхідно завжди враховувати такі три фактори: одержувачі повідомлення повинні позитивно відноситися до рекламованого бренду; вони мають чітко розуміти цінність отриманого ними контенту; важливо здійснювати таргетування аудиторії по різних параметрах. Інакше будь-яка bluetooth-акція буде сприйматися одержувачами як черговий спам.

Ще однією проблемою застосування Bluetooth-маркетингу, яка може заявити про себе в перспективі, є відсутність окремого пункту в законодавстві, який би урегулював цей вид реклами, що може викликати або зловживання даним засобом або, навпаки, його несправедливе обмеження.

При використанні Bluetooth-маркетингу фірми вибирають дві моделі ведення бізнесу, у кожній з яких є певні переваги і недоліки.

Перша модель – це просте придбання пристроїв для Bluetooth комунікації. Ця модель дозволяє фірмі здійснювати розсилку різного роду повідомлень на телефони користувачів, що знаходяться в зоні покриття. Така модель найбільш прийнятна для невеликих компаній, що прагнуть інтегрувати інноваційні методи в свої комунікаційні процеси. Такі компанії чутливі до бюджетних витрат, і тому модель для них приваблива порівняно невеликими інвестиціями.

Прикладом використання такої моделі в Україні можна назвати проведення у столичному клубі «Патіпа» березневої вечірки «Bluetooth контент-весна», на якій відвідувачам пропонувалося завантажити масу розважального контенту. При цьому родзинкою вечірки став інтерактивний сервіс «Фотографія на екран», що дозволяв відвідувачам відсилати зі свого мобільного телефону на Bluetooth-приймач фотографії, які через кілька секунд з'являлися на великому плазмовому екрані (сервіс отримав дуже позитивний відгук у гостей: за ніч на екранах нічного клубу було показано 290 портретів) [4].

Друга модель – це повний аутсорсінг проектів Bluetooth-комунікацій. В цьому випадку спеціалізоване агентство повністю бере на себе розробку і впровадження проектів для клієнта, інтегруючи черговий канал в загальну комунікаційну стратегію бренду. Дана модель підходить для середніх і крупних клієнтів, які можуть дозволити собі виділити фінанси на аутсорсінг [4].

В Україні спеціалізованих агентств, які займаються впровадженням подібних проектів, поки що мало, але в міру поширення Bluetooth-маркетингу їхнє число поступово зростатиме.

Bluetooth-маркетинг як напрям в рекламі з'явився після винайдення інноваційної технології Bluetooth, а в 2006 році він став популярним в Європі і США. Завдяки простоті застосування, Bluetooth-маркетинг швидко розповсюдився по всьому світу, зокрема в числі лідерів в використанні інноваційного рекламного каналу: Великобританія, США, Голландія, Іспанія, Індія, Китай, Японія, Австралія, Росія і багато інших країн [2].

Отже, Bluetooth-маркетинг є новим, персоніфікованим підходом до споживача який дозволяє з мінімальними витратами зацікавити клієнта, та можливість передати потрібний йому контент. Хоча Bluetooth-маркетинг і не є таким масовим як СМС розсилка, але всі користувачі стають безпосередньо клієнтами, оскільки самі дають дозвіл на передачу повідомлення. Саме тому Bluetooth-маркетинг потребує подальшого розгляду для дешевого і креативного розвитку компаній.

Список використаних джерел:

1. Гольцман І.О. Необхідність застосування маркетингових комунікацій в туризмі / І.О. Гольцман // Актуальні проблеми, сучасний стан та перспективи розвитку індустрії туризму в Україні: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції / за ред. Саух І.В. – Житомир: Вид-во ЖФ КІБІТ, 2009. – С. 102–103
2. Інноваційний мобільний Bluetooth-маркетинг [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.epochta.ru/blog/marketing/innovatsionnyiy-mobilnyiy-bluetooth-marketing>
3. Криловецький А. Bluetooth-реклама: нові можливості чи старі питання? / А. Криловецький // Маркетинг-Менеджмент. – 2008. – №9. – С. 15-19.
4. Матвійчук-Соскіна Н.О. Тенденції та шляхи розвитку мобільного маркетингу як інновації // Н.О. Матвійчик-Соскіна // Маркетинг в Україні. – 2009. – С. 39-43.